

Olsztyn, dnia 22 listopada 2017 roku

PS-VI.431.3.13.2017.AB

Pani
Maria Gallera
Kierownik
Placówki Wsparcia Dziennego
ul. Płk. Dąbka 79
82-300 Elbląg

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-VI.0030.1000.2017 z dnia 23 października 2017 roku /akta kontroli str. 8/ zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - Oddziału Spraw Społecznych w delegaturze w Elblągu, w składzie:

1. Agnieszka Błaszczuk - główny specjalista, kierująca zespołem oraz
 2. Marek Wojtas - główny specjalista,
- przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Placówce Wsparcia Dziennego przy ul. Płk. Dąbka 79 w Elblągu. Czynności kontrolne przeprowadzono w dniu 6 listopada 2017 roku. Przedmiotem kontroli była realizacja zadań ustawowych placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2017, poz. 697 ze zm.) – zwanej dalej ustawą.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. placówka/świetlica/kontrolowana jednostka - co oznacza: Placówkę Wsparcia Dziennego przy ul. Płk. Dąbka 79 w Elblągu;
2. stowarzyszenie - co oznacza: Stowarzyszenie Inicjatorów Społecznych „Przyjazny Krąg” przy ul. Płk. Dąbka 79 w Elblągu;
3. kierownik placówki/świetlicy - co oznacza: kierownika Placówki Wsparcia Dziennego przy ul. Płk. Dąbka 79 w Elblągu, panią Marię Gallera;
4. regulamin, regulamin organizacyjny – co oznacza: Regulamin Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego Stowarzyszenia Inicjatorów Społecznych „Przyjazny Krąg” w Elblągu.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez placówkę. Kontrolę przeprowadzono w obecności pani Marii Gallera kierownika kontrolowanej jednostki, pełniącej jednocześnie funkcję prezesa Stowarzyszenia Inicjatorów Społecznych „Przyjazny

Krağ” w Elblągu, pani Grażyny Migacz, pełniącej funkcje wiceprezesa ww. stowarzyszenia oraz pani Anny wychowawcy zatrudnionego w świetlicy.

Kontrole przeprowadzono w oparciu o analizę prowadzonej w placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez wyżej wymienione oraz w oparciu o rozmowy przeprowadzone z dziećmi.

W ramach postępowania kontrolnego analizie poddano dokumentację 10 losowo wybranych podopiecznych.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością.**

I. Zasady działania i organizacja placówki

Kontrolowana jednostka jest niepubliczną placówką wsparcia dziennego, prowadzoną w formie specjalistycznej przez Stowarzyszenie Inicjatorów Społecznych „Przyjazny Krağ” w Elblągu od dnia 28 września 2011 roku.

Aktualnie placówka działa na podstawie umowy nr RZiSS/2/ PWD/2017, zawartej w dniu 19 stycznia 2017 r. pomiędzy Gminą Miasto Elbląg, a ww. stowarzyszeniem. Przedmiotem niniejszej umowy jest zlecenie stowarzyszeniu realizacji zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w formie prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Umowa została zawarta na okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 r. Analogiczna umowa została zawarta na rok 2016. Ponadto placówka, w okresie podlegającymi kontroli realizowała, współfinansowane przez różne instytucje np. Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, czy ww. stowarzyszenie, m.in. projekty:

- „Pochyliamy się nad problemami najsłabszych”,
- „Wakacje pod Żaglami”,
- „Dbajmy o zdrowie”,
- „Alkohol mój wróg- pułapka uzależnienia”.

Kontrolowana jednostka posiada Statut Specjalistycznej Placówki Wsparcia w Elblągu, zawierający m.in. przedmiot działalności oraz jej siedzibę. Działalność świetlicy określa Regulamin Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego w Elblągu opracowany przez kierownika placówki. Zgodnie z zapisami ww. regulaminu placówka przeznaczona jest dla 30 dzieci w wieku od 7 do 16 lat zamieszkałych na terenie Elbląga.

Zgodnie z § 5 ww. regulaminu zadaniem placówki jest m. in. otoczenie opieką dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych patologiami społecznymi, niewygodnych wychowawczo o niskim statusie społecznym.

Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest nieodpłatny i dobrowolny, zgodnie z art. 23 ustawy.

II. Zatrudnienie i kwalifikacje

Kierownikiem placówki jest pani Maria Gallera, która ukończyła 5-letnie studia wyższe magisterskie na kierunku filologia polska oraz 2-letnie studium nauczycielskie. Mając

na uwadze przygotowanie pedagogiczne uzyskane w ramach zdobytego wykształcenia należy uznać, że Pani Maria Gallera posiada kwalifikacje oraz przygotowanie do pełnienia funkcji kierownika placówki wsparcia dziennego. Kierownik przedmiotowej jednostki koordynował pracę wychowawczo-dydaktyczną świetlicy. Kontrolował prowadzenie dokumentacji, prawidłowości przebiegu zajęć, terminowości realizacji planu zajęć. Przeprowadzał spotkania z kadrą pedagogiczną w celu omówienia problemów dydaktyczno-wychowawczych wynikłych w trakcie zajęć z podopiecznymi. Przeprowadzał również rozmowy z rodzicami, wychowawcami i pedagogami w szkołach, do których uczęszczały dzieci.

Ponadto w placówce, w okresie podlegającym kontroli zatrudnienie posiadały osoby zatrudnione na następujących stanowiskach:

- **wychowawcy:** pani Katarzyna (gr.I), pani Marta (gr.II), a do września 2017r. pani Anna (gr. I i II);
- **psychologa:** pani Katarzyna a od września 2017r. pani Anna
- **terapeuty pedagogicznego:** pani Paulina , a od września 2017r. pani Katarzyna
- **socjoterapeuty:** pani Beata a od września 2017r. pani Krystyna .

Ww. osoby posiadają kwalifikacje określone w art. 26 ustawy, z wyjątkiem pani Krystyny legitymującej się wykształceniem wyższym na kierunku pedagogika w zakresie edukacji wczesnoszkolnej, posiadającej również ukończone studia podyplomowe w zakresie terapii pedagogicznej oraz kurs kwalifikacyjny z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, a tym samym nie spełniającej wymogów określonych w art. 26 ust. 1 pkt 4 ustawy do prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych, o których mowa w art. 24 ust. 3 pkt 1 ww. aktu prawnego.

W aktach osobowych pracowników kontrolowanej jednostki znajdowały się oświadczenia, o których mowa w art. 25 ust. 2 i art. 26 ust. 2 ustawy.

Wszyscy powyżej wymienieni pracownicy zatrudnieni byli na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia.

III. Dokumentacja

Kontrolowana jednostka prowadziła następującą dokumentację:

- wniosek o przyjęcie dziecka do placówki;
- ankieta personalna dziecka - zawierające podstawowe dane o dziecku;
- oświadczenie rodziców/opiekunów prawnych o wyrażeniu zgody na udział w zajęciach;
- oświadczenie rodziców/opiekunów prawnych o zezwoleniu na samodzielny powrót dziecka do domu;
- zgoda rodziców/opiekunów prawnych na konsultacje lekarskie w razie wypadku lub nagłego zachorowania podczas pobytu w placówce;
- teczki osobowe wychowanków, zawierające m. in. spostrzeżenia zaobserwowane przez wychowawców;
- dzienniki zajęć wychowawcy, zawierający m.in. opis prowadzonych zajęć, adnotacje o spotkaniach z rodzicami, listę obecności;

- dziennik zajęć terapeuty pedagogicznego, zawierający m.in. diagnozy, indywidualne programy terapii, opis prowadzonych zajęć, listę uczestników;
- dziennik zajęć socjoterapeuty zawierający m. in. program zajęć socjoterapeutycznych, opis prowadzonych zajęć, listę uczestników;
- dziennik zajęć psychologa- zawierający m.in. plan pracy specjalisty, opis prowadzonych zajęć indywidualnych i grupowych, listę obecności;
- harmonogram pracy placówki;
- miesięczne plany pracy.

IV. Zadania realizowane przez specjalistyczną placówkę wsparcia dziennego

1. Opieka i wychowanie

W placówce istnieją dwie grupy wychowawcze – młodsza (7-13 lat), funkcjonującą od poniedziałku do piątku w godz. od 12.30 do 17.30 oraz starsza (14-16 lat), funkcjonującą dwa razy w tygodniu (poniedziałek, czwartek) w godz. 17.30 do 19.30. Średnia liczba dzieci uczestniczących w zajęciach, w każdej grupie wychowawczej, wynosiła od 8 - 10 osób. Opiekę nad dziećmi, w każdej z grup, zapewniał jeden wychowawca.

2.Organizacja zajęć specjalistycznych i realizacja indywidualnych programów terapii

a) zajęcia korekcyjno – kompensacyjne odbywały się dwa lub trzy razy w tygodniu, w wymiarze po 1 godzinie każde spotkanie, głównie w grupie dzieci do 13 roku życia. Każdemu dziecku została sporządzona diagnoza, na podstawie, której siedmiorgu podopiecznym został opracowany indywidualny program terapii pedagogicznej. Zajęcia obejmowały stymulowanie, usprawnianie, kompensowanie i wyrównywanie niedoborów rozwojowych zaburzających normalny przebieg procesów poznawczych. Równocześnie uwzględniano wyrównywanie braków w zakresie wiedzy i umiejętności z przedmiotów, w których dziecko przejawiało trudności i niepowodzenia.

b) zajęcia z psychologiem – odbywały się raz w tygodniu, w wymiarze 3 godzin lub dwa razy w tygodniu po 1,5 godz. Głównym zadaniem psychologa była szeroko rozumiana pomoc ukierunkowana na realizację zajęć profilaktyczno-terapeutycznych. Objęci nią zostali wszyscy podopieczni placówki, a jej rodzaj był dostosowany do potrzeb dzieci, w formie zajęć indywidualnych lub grupowych. Najczęściej z pomocy ww. specjalisty korzystała młodzież gimnazjalna, przeżywająca problemy i rozterki okresu dojrzewania. Porady psychologiczne skierowane były również do rodziców, w celu udzielenia wsparcia lub poszukiwania skutecznych rozwiązań wychowawczych, często udzielane dodatkowo po godzinach otwarcia placówki, jeśli zaistniała taka potrzeba.

c)zajęcia socjoterapeutyczne – odbywały się raz w tygodniu w wymiarze 1,5 godziny w każdej grupie wychowawcze, zgodnie z założeniami i celami zawartymi w programie zajęć socjoterapeutycznych. Zajęcia te miały przede wszystkim na celu podtrzymanie atmosfery bezpieczeństwa, zaufania i akceptacji oraz odpowiednich warunków do efektywnej pracy w grupie. Ponadto bardzo ważnym celem, który był realizowany podczas przedmiotowych zajęć było uczenie rozpoznawania i kontrolowania dzieci własnych emocji, poznanie istoty

agresji oraz uczenie się rozpoznawania zachowań agresywnych i zastępowania ich zachowaniami akceptowanymi i nie szkodzącymi innym.

2. Pomoc w nauce

Wychowawca pomaga podopiecznym w codziennym odrabianiu lekcji. Z wypowiedzi dzieci wynikało, że zawsze mogą liczyć na pomoc i wsparcie wychowawcy w przedmiotowym zakresie.

3. Organizacja czasu wolnego i rozwój zainteresowań

W placówce prowadzone były również różnorodne zajęcia: muzyczne, plastyczne, teatralne, taneczne oraz sportowe, które pozwoliły podopiecznym na poznanie i rozwijanie swoich talentów, zdolności i predyspozycji. Dzięki prowadzonym zajęciom dzieci poznały różne możliwości spędzania czasu wolnego, w sposób konstruktywny i społecznie akceptowany. Ponadto w placówce zrealizowano wiele zajęć edukacyjnych w zakresie m.in. profilaktyki uzależnień, w chorobach XXI wieku, zdrowego stylu życia, odżywiania, aktywnego spędzania czasu wolnego, czy radzenia sobie z emocjami.

4. Organizacja imprez okolicznościowych

W placówce organizowano integracyjne imprezy okolicznościowe: Dzień Rodziny, Andrzejki, Mikołajki, Wigilia itp. Poprzez udział w tych imprezach całych rodzin wskazywano na atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego bez alkoholu, stworzono również szansę nawiązania poprawnych relacji.

5. Organizacja wypoczynku letniego

W 2016r. oraz w 2017r. zorganizowano dwutygodniowy obóz socjoterapeutyczny w Ośrodku Żeglarskim „Promyk” w Siemianach koło Hławy. W wypoczynku letnim wzięło udział każdorazowo około 20 dzieci. Kadre obozu stanowiło dwóch wychowawców, z których jeden pełnił również funkcje socjoterapeuty. Podopieczni mieli możliwość uczestniczenia w różnego rodzaju zajęciach m.in. socjoterapeutycznych, integracyjnych, sportowych na sprężenie wodnym: kajaki, żagle, rowery wodne.

6. Pomoc w zakresie dożywiania dzieci

Dzieci w placówce mają zapewniony drobny posiłek np.: placki, gofry, parówki, bułki słodkie, jogurty, owoce. W 2016r. w placówce zorganizowano zajęcia edukacyjne z dietetykiem, po 1.5 godziny w każdej grupie wychowawczej (wykłady i warsztaty). Celem zajęć było m.in. zapoznanie dzieci z zasadami zdrowego odżywiania, z zawartością etykiety na produktach spożywczych, ze sposobami zastępowania cukru i soli kuchennej, wybierania zdrowych odpowiedników produktów i napojów słodzonych oraz kształtowanie umiejętności samodzielnego przygotowania zdrowego pierwszego śniadania. W 2017 r. w placówce realizowany był również cykl zajęć mających na celu zapoznanie podopiecznych z wiedzą w zakresie zdrowego trybu życia i odżywiania.

W rozmowach z kontrolującymi, dzieci wyrażały się w sposób bardzo pozytywny na temat powyżej opisanych - specjalistycznych, wychowawczych zajęć organizowanych w placówce.

V. Działania podejmowane przez placówkę w ramach współpracy z rodzicami lub opiekunami dziecka i innymi podmiotami.

Z informacji przekazanych przez kierownika placówki wynika, że kontakt z rodzicami odbywa się w sytuacjach zaistnienia potrzeby przeprowadzenia rozmowy w związku z niewłaściwym zachowaniem dziecka. Rozmowy przeprowadzane przez pracowników placówki miały na celu podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, wskazanie im rodzaju problemu lub błędów wychowawczych oraz zaproponowanie sposobów ich rozwiązania. Z informacji uzyskanych od kierownika placówki wynika, że realizacja tego celu była w dużym stopniu utrudniona niechęcią części rodziców do współpracy i przekonaniu, że ich kompetencje są wystarczające. Ponadto w placówce przeprowadzano konsultacje z psychologiem. Spotkania odbywały się zarówno indywidualnie z rodzicami, z rodzicami i dziećmi – przyjmując formę mediacji oraz w zespołach wychowawczych: kierownik świetlicy, psycholog, wychowawca, rodzic oraz dziecko. Z informacji przekazanych przez kierownika wynika, że spotkania te stanowiły jedną z najefektywniejszych form rozwiązywania problemów, gdyż pozwalały poznać punkt widzenia wszystkich „stron” oraz wdrożyć skuteczne rozwiązania. Kontakty z osobami bliskimi dziecku były dokumentowane w dzienniku zajęć świetlicy.

Ponadto z analizy dokumentacji oraz informacji uzyskanych od kierownika placówki wynika, że kontrolowana jednostka współpracowała m.in. z:

- pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu,
- wychowawcami i pedagogami szkół,
- kuratorami sądowymi,
- dzielnicowymi Komendy Miejskiej Policji w Elblągu.

Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że placówka realizuje prawidłowo zadania określone w art. 23 ust. 1 ustawy.

VI. Warunki lokalowe

Placówka dysponuje następującymi pomieszczeniami:

- sala o powierzchni ok. 200 m² do prowadzenia zajęć wyposażona m.in. w stoły, krzesła, zabawki, gry planszowe, pomoce naukowe, sprzęt komputerowy i telewizor;
- sala do prowadzenia zajęć sportowych, wyposażona w materace, drabinki, suchy basen z kolorowymi piłkami;
- aneks kuchenny przeznaczony do przygotowywania drobnych posiłków wyposażony w podstawowy sprzęt AGD;
- pomieszczenie biurowe, w których przechowywana jest m. in. dokumentacja dzieci;
- pokój do prowadzenia zajęć indywidualnych;
- toaleta.

Placówka znajduje się I piętrze budynku przy ul. Plk. Dąbka 79 w Elblągu, nieopodal którego znajduje się boisko do gier sportowych oraz plac zabaw dla dzieci.

W związku z faktem, iż placówka powstała w 2011 roku, nie musi spełniać wymogów i standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 października 2015 roku w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, działając w oparciu o art. 197d ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez kierownika jako osobę odpowiedzialną za jej powstanie, stosownych działań, mających na celu jej wyeliminowanie oraz realizację następującego zalecenia:

1. Powierzyć stanowisko socjoterapeuty osobie posiadającej kwalifikacje zgodnie z obowiązującym stanem prawnym
Termin realizacji: niezwłocznie.

Kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartego w nim zalecenia pokontrolnego na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z ww. zaleceniem. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zalecenia pokontrolnego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 697 ze zm.).

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonna-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Pracy i Polityki Społecznej